

at hvis Staten ikke havde Indseende med disse Stiftelser, vilde de rimeligvis i Tidens Løb være gaaede al Rodets Gang. Hvad særlig de offentlige Stiftelser angaar, kan det være meget rigtigt, som den ærede Minister sagde, at de væsentlig ere bestemte til at understøtte trængende, og at det altsaa vilde være uheldigt, om man vilde nedsette Renten af deres Midler. Sa, hvis den ærede Minister stillede sig paa det Standpunkt, at han ellers vilde tage Lovforslaget, men vilde gøre en Undtagelse, hvor det drejede sig om Stiftelser, der hjalp trængende, var det et Spørgsmaal, man vel nok kunde blive enig om, men for øvrigt maa jeg sige, at det forekommer mig ikke, at det, at Stiftelserne hjælpe trængende, kan være nogen tilstræffelig Grund til at fastholde en Rente, som i Forbindelse med mange andre Omstændigheder, kan bevirke at vi saa at sige alle saamen kunne naa at komme paa Stiftelsen.

Justitsministeren (Mellermann):

Seg vil først og fremmest bemærke over for den ærede Taler, at jeg holder ikke den Sætning, at Djemedet helliger Midlerne. Seg kan ikke ræsonnere saaledes, at fordi det er ønskeligt, at Renten bliver nedsat, gaa vi uden videre vilkaarlig hen og tage fra nogle og give til andre, uden at vi i Virkeligheden vide det allermindste om, hvem det er, vi tage fra og hvem det er, vi give til, uden at vi vide det allermindste om, hvorvidt vi maasse ikke tage fra den fattige og give til den rige. Derfor kan jeg ikke tilegne mig den Naade at ræsonnere paa, at man uden videre kan sige: Det er godt, at Rentefoden bliver sat ned, altsaa er enhver dertil sigtende Handling berettiget. Dernæst er der ogsaa mange andre Ting, jeg kunde have at bemærke til, hvad den sidste ærede Taler fremkom med. Jeg skal saaledes fremhæve, at en Garanti paatager Staten sig ikke undtagen over for Overformynderiets Masse; og hvad Overformynderiets Masse angaar, kan man egentlig heller slet ikke længere tale om, at Staten overtager nogen Garanti; thi det er jo Massen selv, der overtager Garantien, da der allerede forlængst ved Opsamling er tilvejebragt et saa stort Reservecfond, at der næppe er Tale om, at Statens Garanti nogen Sinde vil blive effektiv. Men med Hensyn til alle de andre Midler, vi her talte om, garanterer Staten ikke noget. Hvad særlig Fideikommissmidlerne angaar, saa er det heller ikke Staten, der har skabet de Arbejdsregler, som gælde for Fideikommissmidlerne. Det er aldeles ikke Tilfældet. De hidrøre fra den private Frihed, de hidrøre fra private, som inden for de Grænser,

inden for hvilke Lovgivningen i det hele taget tillader Folk at disponere over deres Formue, have truffet disse Bestemmelser. Staten tillader ikke at oprette et Fideikommis, naar man f. Eks. derved kommer i Strid med Lovgivningens præceptive Regler om Grænsen for Testationsretten, den tillader kun, at der oprettes et Fideikommis, for saa vidt det kan ske uden at komme i Strid med disse Regler, og for saa vidt naturligtvis nogen i levende Live vil anvende sin Formue dertil. Dernæst kan man heller ikke sige, at disse Midler vilde have været spredte for alle Binde, hvis Staten ikke havde etableret en Kontrol; thi hvis Staten ikke havde etableret en saadan, kunde denne Kontrol meget godt have været etableret paa andre Maader. Der gives Lande, hvor man har Kontrol med disse Midlers Bevaring gennem Generationer, uden at man paakalder Statens Hjælp dertil. Der kan staves andre Institutioner, som paatage sig dette Arbejde. Men det, at Staten nu en Gang har gjort det til en lille Opgave blandt de mange andre, den har, at have noget Tilsyn hermed, forekommer mig ikke at kunne være nogen Grund til at stille disse Folk exceptionelt ugunstigt med Hensyn til Indtægten af deres Penge. Dernæst vil jeg med Hensyn til et bestemt Emne, som den ærede Taler berørte, ogsaa sige et Par Ord, nemlig om Loven af 1854. Naar Staten der tillod Lens- og Stamhusbesidderne at indeholde visse Procent af, hvad der kom ind ved Salg af Bøndergodset, gjorde man det som bekendt for at fremme Selvejendom. Men naar man vil spørge om, hvad der over for Lenet og Stamhuset kunde være en retfærdiggørende Grund til at tillade Lensbesidderen dette, var det den, at han gik glip af Indførelsen for Fremtiden, naar han solgte Godset; og Indførelsen havde altid Lens- og Stamhusbesidderen Lov til at betragte som en ham privat tilfaldende Indtægt. Det er altsaa Grunden til, at man tillod ham at beholde disse Procent, at man vilde forhindre, at disse Folk ellers skulde ræsonnere saaledes: Vi kunne ikke være tjente med at sælge, thi naar vi sælge gaa vi glip af Indførelsen for Fremtiden. Jeg vil for Resten bemærke, at naar jeg forrige Gang gjorde opmærksom paa, at over 90 pCt. af de i Overformynderiet indstaaende umyndiges Midler hidrørte fra Kapitaler under 5,000 Kr., betyder det ikke, at alle de Kapitaler ere oppe paa 5,000 Kr.; men det betyder, at der er mange, der ere derunder, endog saa meget betydeligt under 5,000 Kr. Sluttelig vil jeg endnu kun udtale, at jeg ikke skal disputere med den ærede Taler an-